

Právní aspekty mateřství

*Akreditace Ministerstva vnitra České republiky
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí*

Parametry kurzu

Místo	NBC Office, 28. října 61, 702 00 Ostrava u zastávky MHD Karolina	Lektor	Mgr. Radka Vacová, Ph. D.
Cena	2190,- Kč (pro úředníky ÚSC a zaměstnance v sociálních službách osvobozeno od DPH, ostatní cena s 21% DPH: 2650,- Kč)	Termín	14. července 2022, 9:00 - 15:30

Cíle kurzu

Právní úprava mateřství v České republice je poměrně kusá, resp. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se jí explicitně zabývá pouze v ustanovení § 775 a § 804. **Právní a zejména sociální rozměr mateřství je podstatně širší**, avšak bez odezvy na úrovni soukromoprávní úpravy. Tento nedostatek logicky působí **aplikační a interpretační obtíže v problematických situacích**, zejména oblasti surrogálního, neboli **náhradního mateřství, utajených porodů, baby-boxů, domácích porodů, asistované reprodukce** a v neposlední řadě výkonu rodičovské odpovědnosti neznámým rodičem. Kurz se proto zaměří na všechny doprovodné aspekty právní úpravy mateřství, které explicitně nevyplynou ze zákona, avšak představují sociálně významnou oblast a oblast každodenního zájmu pozornosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí, resp. civilních soudů. Dalším cílem kurzu je uvědomění si zcela nedostatečného soukromoprávního řešení problematiky mateřství, definice základních aspektů mateřství a problémů s mateřstvím spojených, zejména náhradního mateřství, asistované reprodukce, domácího porodu, porodu s utajením totožnosti, baby-boxů a výkonu rodičovské odpovědnosti, pochopení základních vazeb mezi obecným předpisem soukromého práva, tedy občanským zákoníkem, a dalšími právními předpisy, zejména zákonem o zdravotních službách a zákonem o specifických zdravotních službách, pochopení rozdělení kompetencí orgánů veřejné správy a civilních soudů, možnost poskytnutí základního poradenství těhotným ženám a matkám v nouzi.

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **vacova@kolumbuspm.cz**

Cíle kurzu

- **Úvod do problematiky**
 - o Právní poměr mezi rodiči a dětmi, koncepční odlišnosti konstrukce právního poměru mezi matkou a dítětem a otcem a dítětem
 - o Domněnka, že matka je vždy jistá
 - o Právní úprava mateřství v § 775 a 804 občanského zákoníku

- **Určování a popírání mateřství**
 - o Prokázání skutečnosti, že matka porodila dítě
 - o Lékařské zprávy a jiné důkazní prostředky. Genetické testování
 - o Zápis matky v případě domácího porodu
 - o Řízení o určení nebo popření mateřství - legitimace k podání návrhu, účastenství v řízení, práva a povinnosti účastníků, vysvětlení odlišností řízení ve věcech otcovství
- **Náhradní mateřství**
 - o Předpoklad náhradního mateřství v § 804 občanského zákoníku vs. kogentní povaha § 775 občanského zákoníku
 - o Legální řešení náhradního mateřství. Neplatnost a nevynutitelnost dohod
 - o Asistovaná reprodukce může objednatelce a ženy nositelky
 - o Analýza paragrafovaného znění návrhu zákona upravujícího náhradní mateřství
 - o Komparace se zahraničím
- **Porod s utajením totožnosti**
 - o Zákon o zdravotních službách a povolení porodit s utajením totožnosti
 - o Předpoklady na straně ženy rodičky
 - o Soukromoprávní aspekty utajeného porodu, zejména pokud vznikl statusový poměr mezi matkou a dítětem, kdy je ovšem matka neznámá
 - o Veřejný poručník
 - o Osud neveřejné zdravotnické dokumentace o matce
 - o Možnost rozpečetění obálky se souhlasem soudu
 - o Právo dítěte znát svůj původ
- **Baby-box v absentující právní úpravě**
 - o Poukaz na ignorování baby-boxů českou právní úpravou
 - o Soukromoprávní dopady umístění dítěte do baby-boxu
 - o Matka jako nositelka rodičovské odpovědnosti po odložení dítěte
- **Domácí porody**
 - o Ústavní rozměr práva na domácí porod
 - o Přísnost zákonné úpravy na činnost porodních asistentek
 - o Právo ženy zvolit si místo porodu vs. právo nenarozeného dítěte narodit se pod odpovídajícím zdravotnickým dohledem
 - o Detailní analýza rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Dubská a Krejzová proti České republice
- **Rozbor judikatury**
- **Diskuse**

Mgr. Radka Vacová, Ph. D.

advokátka specializující se na soukromé právo, více než pět let praxe v oblasti vzdělávání úředníků, autorka řady publikací v oblasti rodinného práva a výživného (např. Šmíd, Vacová a kol.: Výživné, disertační práce na téma Vyživovací povinnost k dětem) a odborných příspěvků např. v měsíčníku Právo a rodina. Dlouhodobě se v advokátní i lektorské praxi věnuje problematice rodinného práva a výživného.